

Hamsun-nytt

Hamsun-Selskapets informasjonsblad

Nr 4/2000

Notater i marginen:

Hamsun-feberen sprer seg stadig, og nå er den også kommet til Albania. I alle fall forteller en blid Eva Lie-Nielsen i Gyldendal at *Sult*, *Pan* og *Victoria* i høst kom ut i pocket-utgaver i Albania. Utgivelsene er støttet av NORLA, kontoret for norsk litteratur i utlandet.

Nils Kåre Jacobsen har i høst utgitt en usedvanlig leseverdig bok om Harald Grieg og Gyldendal, *En forlegger og hans hus*. Rimeligvis inneholder boka også mye stoff om Knut Hamsun.

NORskrift, Tidsskrift for nordisk språk og litteratur, Universitetet i Oslo, trykker i sitt siste nr (101/2000) innleggene fra Lars Frode Larsens doktordisputas høsten 1998 (avhandling om *Den unge Hamsun*). I NORskrift kan man lese innleggene til de to opponentene - Øystein Rotttem og Harald S. Næss - og man kan lese doktorandens svar. Med andre ord: Mye Hamsun for pengene!

Giedre Zalyte fra Litauen har fått norsk statsstipend for å arbeide med en avhandling om Knut Hamsuns roman *Markens grøde*. Giedre Zalyte har valgt å tilbringe stipendperioden ved Universitetet i Tromsø, hvor hun også skal få faglig veiledning.

Karl Erik Harr, Hamsun-Selskapets uunnværlige illustratør, ble i forbindelse med sin 60-årsdag i mai utnevnt til æresmedlem i Hamsun-Selskapet. I sin tale til jubilaranten understreket Sel-skapets nye formann, Alf Einar Øien, Harrs store engasjement og brennende iver mht. Hamsun.

Hamsun-prosjekt

ved Univ. i Tromsø

Norges Forskningsråd har i høst bevilget penger til et 3-årig Hamsun-prosjekt ved Universitetet i Tromsø. Budsjetttrammen er på ca. 1,8 millioner. Prosjektleder er 1. amanuensis Even Arntzen ved Institutt for allmenn litteraturvitenskap.

Prosjektet er delt i to:

På den ene side skal prosjekt-lederen organisere et Hamsun-seminar der de mange Hamsun-interesserte blant forskere og studenter ved UiTø skal legge fram sine arbeider til diskusjon. Dette seminaret skal munne ut i en essaysamling som etter planen skal kunne ferdigstilles senest våren 2004.

Seminarbudsjettet gir også rom for å invitere gjesteforelesere og gjesteforskere til Tromsø, og det vil bli avholdt samlinger også på Hamarøy og i Danmark.

En 4-årig stipendiatstilling, øremerket for arbeid med Hamsuns forfatterskap, vil bli utlyst i løpet av våren 2001.

Artikler

Den andre delen av prosjektet tar sikte på å forberede en vitenskapelig kommentert utgave av Hamsuns samlede artikler. Hamsun var en flittig deltaker i den offentlige debatt i Norge, og han skrev en lang rekke artikler i tidsskrifter og i dagspressen.

Fra før fins to utvalg av Hamsuns artikler, den ene redigert av professor Francis Bull til Hamsuns 80-årsdag i 1939, den andre redigert av psykolog Gunvald Hermundstad i 1999. Ingen av disse samlingene er komplette, og ingen av dem er forsynt med relevante personal-historiske, teksthistoriske og litteraturhistoriske opplysninger. Alt dette tar den nye utgaven mål av seg til å få på plass. Forsker Lars Frode Larsen, Oslo, er engasjert i halv stilling det første året for å utarbeide de redaksjonelle prinsippene for denne utgaven.

Forskningsrådets tildeling av penger til Hamsun-miljøet i Tromsø må oppfattes som en anerkjennelse av det årelange arbeid med Hamsun som har foregått der, bl. a. med to internasjonale konferanser, en i 1995 og en i 1999, og en anerkjennelse av den tverrfaglige bredden i Hamsun-miljøet i Tromsø. De siste åra har dessuten et jevnt tilsig av yngre forskere tilført Hamsun-arbeidet i Tromsø ny energi og entusiasme.

Trykkfeil

I boka *Hamsun 2000* forekommer det på de første par sidene to svært pinlige trykkfeil: Hamsuns navn blir to ganger skrevet med -d: Hamsund.

Bokas redaktører føler behov for å renvaske seg for all mistanke, og de presiserer at ansvaret for trykkfeilene ene og alene ligger hos trykkeriet.

Hamsun-Selskapets pris til professor Régis Boyer

Under en hyggelig mottakelse arrangert av Den norske ambassaden i Paris fikk professor Régis Boyer den 28. november overrakt Hamsun-Selskapets ærespris for år 2000. Prisen består av 20.000 kroner i tillegg til en vakker plakett i skifer, utformet av Alta Skiferprodukter AS.

Plaketten ble overrakt av nestformannen i Hamsun-Selskapets styre, Even Arntzen.

På vegne av Selskapet holdt styremedlem Nils M. Knutsen en kort tale der han takket professor Boyer for hans store og entusiastiske og tålmodige innsats for å spre kunnskap om Hamsuns liv og forfatterskap.

Even Arntzen

Nils M. Knutsen

Hele 18 Hamsunbøker har Boyer oversatt, redigert og forsynt med innledninger og opplysninger, så det er faktisk grunn til å kalle Boyer for en slags Europa-mester i Hamsunformidling.

Knutsen takket også for at Den norske ambassaden ved ambassadør Rolf Trolle Andersen og kulturattaché Einar Tallaksen hadde skapt en så verdig ramme rundt overrekkelsen av Hamsun-Selskapets ærespris.

Gjennom lydmuren!

I sin takketale sa professor Boyer bl. a. at han så på prisen som en stor ære, og at det var med en dypfølt glede han mottok den, for nå, etter 40 års arbeid, begynner resultatene å vise seg i

Frankrike: Hamsuns forfatterskap er i ferd med å bryte gjennom lydmuren. Boyer avsluttet sin tale slik:

" - Det faktum at Hamsun nå er utgitt i fransk pocketutgave er et definitivt bevis på at han omsider har oppnådd en suksess verdig en forfatter som må regnes blant de 5-6 største prosaforfattere i verden i det 20. århundre.

- Jeg sier det her og nå: Dette er en seier! For Hamsun har representert, *par excellence*, et problem av ikke ubetydelig art som jeg hele tiden konfronteres med når det gjelder "mine" skandinaver. Jeg har aldri noensinne møtt annen reaksjon enn beundring og respekt hos den franske intelligentsia: "Knut Hamsun! Hvilket geni! En moderne forfatter!" Etc.

Men det hjalp ikke, inntil for noen ganske få år siden. Hamsun nådde ikke det store publikum, oppnådde ikke den interessen her i landet som han hadde fortjent. Han solgte ikke!

Og så, plutselig, for 5-6 år siden, var det gjort: Hamsun er nå i ferd med å bli en av våre mest verdsatte forfattere. Han kommer til å bli en av de store klassikerne fra det 20. århundre, her som i Skandinavia.

Slektskap

Og *det* er grunnen til min glede i dag. Jeg har alltid sett det nære slektskap som eksisterer mellom forfatteren av *Sult* og oss franskmenn på det mentale plan. Denne frihetstrangen som ikke lar seg undertrykke, for eksempel, vegringen mot å underordne seg konformitetskravene, sansen for en historie som får vår banale hverdag til å fremstå i nytt lys, denne distanserte humoren som gjør at man aldri kan ta helt på alvor det som blir sagt; jeg kunne nevne mange flere trekk også: Han er vår bror, Knut Hamsun.

Så målet for mitt arbeid gjennom disse mange ti-år har ikke bare vært å gjøre ham kjent. Det har også vært et arbeid for *gjenkjennelse*. Han eksisterer blant oss franskmenn, som vi franskmenn eksisterer i ham."

Hamsun- dager i Grimstad

Hamsun-Selskapets avdeling på Sørlandet er i full gang med å planlegge neste års Hamsundager i Grimstad. Styreformann Ola Veigaard forsikrer blidt og entusiastisk i telefonen at de kommende dager blir minst like gode og innholdsrike som i 1999. Pro-grammet er ikke ferdig i detalj, men datoene er fastsatt, og her kommer de: Fra fredag 21. til søndag 23. september.

Vi kommer tilbake med detaljert program i løpet av våren.

Auster til Hamarøy

Den feterte amerikanske forfatteren Paul Auster har nå sagt definitivt ja til å stille som foreleser under Hamsun-dagene på Hamarøy i august 2002. Dette opplyser en meget fornøyd seminarleder, 1. amanuensis Even Arntzen, til Hamsun-Nytt. Arntzen har det siste året hatt jevnlig kontakt med Paul Auster, og nå er alt klappet og klart.

Paul Auster, som har et svært nært forhold til Knut Hamsuns tidlige bøker, har de siste åra etablert seg som en forfatter i den ypperste verdenseliten, med menigheter i mange land, ikke minst i Norge. Hamsun-Selskapets avtale med Auster kan altså betraktes som et virkelig kupp.

Alle spørsmål angående seminaret rettes til Even Arntzen, Hum. Fak., Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.

Hamsunkonferanse i Bulgaria til våren

Mandag 7. mai 2001 åpner en 3-dagers internasjonal Hamsunkonferanse ved universitetet i Sofia. Målet med konferansen er, ifølge arrangementskomitéen, å bidra til en ny Hamsunrenessanse i Bulgaria, samtidig som man vil øke interessen for norsk kultur i sin alminnelighet og stimulere utdannelsen av oversettere fra norsk til bulgarsk.

Programmet for konferansen er foreløpig ikke fastlagt i detalj, men under de tre konferansedagene vil man konsentrere seg om følgende temaer:

Første dag er det meningen at norske og bulgarske Hamsunforskere skal snakke om "ulike aspekter av hans liv, personlighet og forfatterskap".

Om kvelden skal det åpnes en stor Hamsunutstilling der hans rolle både som norsk klassiker og som verdensberømt stjerne skal belyses. Utstillingen skal lages av lærere og studenter ved Skandinavisk avdeling ved Universitetet i Sofia og av eksperter ved Nasjonalbiblioteket i Sofia.

Annen konferansedag vil bli viet til Hamsuns innflytelse på bulgarsk litteratur og på europeisk

litteratur i sin alminnelighet. Her håper man å få bidrag ikke bare fra norsk og bulgarsk hold, men også fra Romania og Tyskland. Om kvelden vil det bli visning av Hamsunfilm og presentasjon av nye oversettelser av Hamsunromaner til bulgarsk.

Modernitet

Tredje og siste konferansedag skal se nærmere på "moderne dimensjoner" ved Hamsuns forfatterskap. Ett aspekt man vil ta opp, er den såkalte Internetepoken vi er inne i nå: Vil Internet innebære et problem eller vil det føre til et nytt gjennombrudd for Hamsuns romaner?

Om kvelden blir det teaterforestilling - en bulgarsk versjon av Yngve Sundvors fabelaktige oppsetning av *Sult* på Nationaltheatret i Oslo.

De drivende krefter bak konferansen er norsklærerne ved Universitetet i Sofia - dosent Vera Gancheva, lektor Antonia Butjukovska og lektor Antonia Gospodinova. De arbeider alle tre også som oversettere - Vera Gancheva har bl. a. oversatt Hamsuns *Pan*, og Antonia Butjukovska har oversatt *Sult*.

Arrangementet har mottatt støtte fra Utenriksdepartementets kulturavdeling og fra NORLA. NORLA's dynamiske leder Kristin Brudevoll vil også være til stede. Sammen med den like dynamiske Eva Lie-Nielsen fra Gyldendals utenlandsavdeling vil hun ha møter med bulgarske forleggere og oversettere.

Konferansen er åpen for alle. Vi kommer tilbake med ytterligere detaljer i løpet av våren.

Bøker av og om Knut Hamsun

Samlede verker 1-15 kr. 950,-

Hamsuns Samlede verker, denne gang

i rimelig pocketutgave.

I Æventyrland. Oplevet og drømt

i Kaukasien kr. 299,-

For første gang siden 1903 i egen utgave, med

illustrert etterord av B. Rudborg og O. P. Førland.

Nils M. Knutsen (red.)

Ord av Hamsun kr. 149,-

En samling perler fra Hamsuns store forfatterskap.

Harald S. Næss (red.)

Knut Hamsuns brev 1934-1950. kr. 349, -

Sjette og siste bind med Hamsuns brev. Utgivelsen er

en kulturhistorisk begivenhet og representerer et

betydelig bidrag til Hamsunforskninga.

Ny bok fra Lars Frode Larsen:

Hamsuns gjennombruddsår 1888-1893

Hamsunforskeren Lars Frode Larsen, Oslo, tok for to år siden doktorgraden på en stor og imponerende grundig avhandling om Hamsuns ungdomsår. Avhandlinga ble samme år utgitt på Schibsted forlag med tittelen *Den unge Hamsun*. Larsen er nå i ferd med innspurten på ei ny bok om den unge Hamsun; nå gjelder det perioden fra 1888 til 1993.

Den nye boka begynner der doktoravhandlingen slutter, nemlig da Hamsun den 17. juli 1888 kommer tilbake fra sitt andre opphold i USA. Larsen følger hans hektiske og dramatiske liv fram til at han den 14. april 1893 reiser til Paris.

I løpet av disse åra hadde han vakt oppsikt med *Sult* og *Mysterier*, og med sine bøker, sine artikler og sine foredrag hadde han vakt forargelse og provosert en mengde mennesker - både unge og gamle forfatterkolleger, Hamsunforskeren Lars Frode Larsen, Oslo, tok for to år siden doktorgraden på en stor og imponerende grundig avhandling om Hamsuns ungdomsår. Avhandlinga ble samme år utgitt på Schibsted forlag med tittelen *Den unge Hamsun*. Larsen er nå i ferd med innspurten på ei ny bok om den unge Hamsun; nå gjelder det perioden fra 1888 til 1993.

Den nye boka begynner der doktoravhandlingen slutter, nemlig da Hamsun den 17. juli 1888 kommer tilbake fra sitt andre opphold i USA. Larsen følger hans hektiske og dramatiske liv fram til at han den 14. april 1893 reiser til Paris.

I løpet av disse åra hadde han vakt oppsikt med *Sult* og *Mysterier*, og med sine bøker, sine artikler og sine foredrag hadde han vakt forargelse og provosert en mengde mennesker - både unge og gamle forfatterkolleger,

Kramboden -

Hamsun-Selskapet kan tilby sine medlemmer følgende salgsartikler:

Lydbokforlagets Hamsunbøker 25% rabatt

Hamsun i Tromsø. 10 foredrag fra

Hamsun-konferansen i Tromsø 1995 kr 150,-

(ordinær pris kr 225,-)

Øvrige bøker i Hamsun-Selskapets skriftserie: 50 % rabatt

Hamsun-Selskapets T-skjorte kr 75,-

Arve Heløy: "Abdullahs Haab" -

CD m/Hamsuntekster (butikkpris kr 169,-) kr 120,-

Plakater (60 x 90 cm) med Hamsunportrett i farger kr 75,-

Kaffekrus m/Hamsunportrett kr 80,-

"Lurtonen" av Knut Pedersen kr 100,-

Porto kommer i tillegg

God jul!

Vi ønsker Hamsun-Selskapets medlemmer god jul, med godt lys i leselampene og utsøkte bøker på nattbordene. - Og husk: Den beste julegave ikke er ei bok, men et medlemsskap i Hamsun-Selskapet, for da får man etter hvert *mange* bøker.

HAMSUN-

SELSKAPET

Hamsun-Selskapet ble stiftet under Hamsun-dagene på Hamarøy 1988, med det formål å arbeide for å utbre interessen for Knut Hamsuns forfatterskap.

Medlemskontingent:

Kr 200,- pr. år for enkelt-medlemmer, kr 250,- for par, kr 500,- for institusjoner.

Bankkonto medlemsavgift:

4612-20.89533

Bankkonto varesalg:

4612-20.93468

Styre:

Alf Einar Øien, Narvik, leder

Even Arntzen, Tromsø, nestleder

Helga Wiik, Hamarøy

Ola Veigaard, Grimstad

Nils M. Knutsen, Tromsø

Lars Frode Larsen, Oslo

Ernst R. Mortensen, Alta

Varamedlemmer:

Henny Moan, Oslo

Kåre-Bjørn Kongsnes, Tromsø

Torill Halmøy, Hamarøy

Ole P. Førland, Oslo

Selskapets adresse:

Postboks 31

8298 Hamarøy